

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 718

van **STEPHANIE D'HOSE**

datum: 16 juli 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onderwijscurricula en eindtermen - Aandacht voor mediawijsheid

Door een enorme stijging van het aantal dossiers kindermisbruik, roept Child Focus op tot een verstrenging van de aanpak van het overheidsbeleid dat kindermisbruik kan tegengaan. Het probleem van het aantasten van de seksuele integriteit van kinderen en jongeren vergrootte immers door digitale trends als sexting en grooming. Tijdens de lockdown werden er 135 dossiers opgestart, in dezelfde periode vorig jaar waren dat er nog 60. Dat is een stijging van 125 procent.

De lockdown leidde ertoe dat kinderen meer tijd dan anders doorbrachten op internet en sociale media. Bovendien viel door de lockdown de sociale controle rond de dader weg en konden daders ook meer tijd online doorbrengen. Daarbij komt dan nog dat de pakkans voor dergelijk online kindermisbruik veel kleiner is. "Kinderen durven of kunnen hun verhaal niet kwijt en er wordt maar heel weinig aangifte gedaan van dergelijke feiten", aldus Child Focus. Ook hier een frappant cijfer: slechts om en bij de 20 procent van het materiaal qua seksueel kindermisbruik kan worden onderzocht.

Momenteel behoort mediawijsheid al tot de eindtermen van de eerste graad van het secundair onderwijs, maar het wordt nog steeds niet als apart vak behandeld. Maar bepaalde aspecten zouden volgens Child Focus al in de lagere school aan bod moeten komen aangezien jongeren op steeds vroegere leeftijd online actief zijn. Zo heeft 43% van de 8-12-jarigen een smartphone. We weten dat op twee jaar tijd de gemiddelde leeftijd voor het krijgen van een eerste smartphone gedaald is van 11 naar 9,6 jaar. Ook op sociale media is deze generatie steeds jonger actief. De minimumleeftijd ligt daar op 13 jaar, maar de meerderheid heeft al een profiel op jongere leeftijd. En dat brengt risico's met zich mee, als de juiste handvaten niet worden aangereikt.

Child Focus vraagt daarom verregaandere acties vanwege de politiek.

1. Wat is de evaluatie van de minister van de stellingen van Child Focus?
2. Zal de minister samen met de ministers van Welzijn en Media een gerichtere aanpak op poten zetten aangaande mediawijsheid bij kinderen en jongeren?
3. Moet mediawijsheid opgenomen worden in het leercurriculum en de eindtermen van lagere schoolkinderen?
4. Heeft de minister nog andere plannen om mediawijsheid meer aandacht te geven doorheen de lagere en middelbare schoolcarrière van kinderen en jongeren?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 718 van 16 juli 2020

van **STEPHANIE D'HOSE**

Child Focus is bij uitstek geplaatst om de evoluties die de Vlaams volksvertegenwoordiger aanhaalt vast te stellen. We moeten er vanzelfsprekend alles doen om de integriteit van jonge kinderen te bewaken. Ik ben het er zeker mee eens dat de school hier een belangrijke rol in heeft te vervullen, naast de rol van bv de ouders. Net daarom heb ik zo geijverd voor een maximale opening van de scholen. We mogen niet onderschatten welke belangrijke functie de school heeft voor deze kwetsbare kinderen.

De groeiende nood aan mediawijsheid krijgt dan ook onze aandacht via verschillende kanalen:

- Ik zet samen met mijn collega's van Media in op het kenniscentrum Mediawijsheid. Dit kenniscentrum houdt de vinger aan de pols, en zet in op actuele noden. Mediawijs biedt online educatieve pakketten en tools aan voor leerkrachten rond mediawijsheid in het algemeen en sociale media, sexting en relaties in het bijzonder. Het kenniscentrum ontwikkelde ook een specifieke mediawegwijzer rond sexting. Mediawijs heeft bovendien aandacht voor dit onderwerp in de Mediacoachopleiding voor o.a. leraren en op de website voor ouders (MediaNest.be). In september 2019 lanceerde het Kenniscentrum ook een bijhorend boek "Van Emojis tot Sexting - Over opvoeden in een medianest".
- De Vlaamse Regering heeft zowel 'Welbevinden en positieve identiteitsontwikkeling' als 'Mediawijsheid' als prioriteit opgenomen in het nieuwe Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan. We werken naar een finaal JKP toe in oktober 2020 met voldoende middelen om ook hier stevige stappen in vooruit te zetten.
- Child Focus, de Gezinsbond en ouderverenigingen worden ondersteund om vormingsavonden voor ouders over veilig ICT-gebruik te organiseren. Scholen kunnen kiezen uit vijf modules waaronder online relaties en seksualiteit. Tevens is er een aanbod voor leerkrachten.
- Scholen kunnen deelnemen aan het ondersteuningsproject eSafety Label dat scholen helpt bij het uitwerken van een ICT-veiligheidsbeleid. Ook de preventie en aanpak van sexting komt hierbij aan bod.

Bovendien is mediawijsheid is opgenomen in het curriculum in lager en secundair onderwijs via de eindtermen. Op dit moment zijn er dus ook voor het lager onderwijs reeds eindtermen opgenomen rond ICT en mediawijsheid. Zo vinden we in de eindtermen terug: "De leerlingen gebruiken ICT op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier", en "de leerlingen kunnen ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren". Deze zijn inderdaad leergebiedoverschrijdend. ICT is verweven in elk domein.

In de nieuwe eindtermen voor de drie graden van het secundair onderwijs heeft mediawijsheid een duidelijke plaats gekregen (al kan ik geen voorafnames doen op de beslissingen van het Vlaams Parlement).

Finaal wil ik nog meegeven dat op dit moment een ICT-beleidsplan wordt vormgegeven voor de komende 4 jaar. Dit plan vertrekt vanuit de missie om alle lerenden, van lager onderwijs tot volwassenenonderwijs, de nodige ICT-competenties (dus ook mediawijsheid), mee te geven om te kunnen functioneren in onze digitale maatschappij.

De weg daar naartoe gaat via de digitalisering van het onderwijs, met aandacht voor mediawijsheid.